

1. MELLÉKLET – KÉRDÉSLISTA MINTÁK A BELSŐ KONTROLLRENDSZER EGYES ELEMEINEK FELMÉRÉSÉHEZ, ÉRTÉKELÉSÉHEZ

1. Kérdéslista a kontrollkörnyezetről

Ssz.	Kérdés	Igen/nem	Megjegyzés
	Szabályzatok		
	A jogszabályokban előírt belső szabályzatokat elkészítették-e?		
	A szabályzatok az érintettek számára elérhetőek-e?		
	A szabályzatok tartalmát az érintettek megismerték-e, és azt aláírásukkal igazolták-e?		
	A szabályzatok időszakos felülvizsgálata, aktualizálása megtörtént-e?		
	Integritás		
	Rendelkezik-e a szervezet megfelelő szervezeti integritást sértő események kezelésére szolgáló rendszerrel?		
	Az érvényben lévő működési eljárások és az összeférhetlenségi szabályok dokumentált formában rendelkezésre állnak-e?		
	Az eljárásrendek formális nyilatkozat keretében megismerésre és elfogadásra kerülnek-e a költségvetési szerv alkalmazottai által?		
	A pénzügyi, költségvetési jelentések, a működésről és végrehajtott feladatokról, programokról készített beszámolók pontosak és a valóságnak megfelelőek-e?		
	Az érvényben lévő eljárásrendek megsértése esetén minden esetben végrehajtásra kerülnek-e a szükséges korrekciós intézkedések?		
	A költségvetési szerv alkalmazottai ismerik-e az eljárásrendek megsértése esetén alkalmazott szankciókat, a nem megfelelő magatartás szabályszerű következményeit?		
	A költségvetési szerv vezetése szükség esetén megfelelő módon avatkozik-e be és bírálja felül a belső kontrollokat?		
	A belső kontrollok felülbíráására vonatkozó szabályok megalkotásra kerültek-e, és egyértelműen szabályozzák-e az ilyen tevékenységek előfeltételeit és gyakoriságát?		
	Az operatív szintű vezetők, illetve a nem vezető beosztású alkalmazottak számára a belső kontrollok felülbírálása megengedett-e?		
	A költségvetési szerv vezetése érvényt		

	szerez-e a szabályokat megszegő munkahelyi magatartástól való tartózkodásnak?		
	A munkahelyi juttatások és alkalmazott előléptetési alapelvek a teljesítményhez, az elért eredményekhez kötődnek-e?		
	Biztosítják-e az érvényben lévő szervezeti, működési eljárásrendek valamint a külső normák és jogszabályok összhangját?		
	Szakmai értékek iránti elkötelezettség		
	Minden esetben meghatározták-e az egyes munkakörökben, pozíciókban ellátandó feladatokat?		
	Meghatározták-e az egyes munkakörök, pozíciók betöltéséhez szükséges képzettséget, készségeket és képességeket?		
	A munkaköri leírásokat/beosztási okiratban szereplő álláshely leírását rendszeresen frissítik-e?		
	A munkaköri leírásokat/beosztási okiratban szereplő álláshely leírását és az egyedi feladatokkal kapcsolatos konkrét szakmai elvárásokat formálisan is kommunikálják-e a szerv alkalmazottai felé?		
	A költségvetési szerv gondoskodik annak ellenőrzéséről, hogy az egyes pozíciókba az előírt kvalitásokkal rendelkező munkatársak kerültek-e?		
	Rendelkezik-e a szerv formális, és legalább a következő egy évre vonatkozó, alkalmazotti szintre lebontott képzési programmal?		
	Biztosítja-e a szerv a munkatársak jövőbeni feladatainak és az egyes munkatársakra meghatározott képzési igényeknek megfelelő továbbképzését?		
	Kapnak-e rendszeresen egyéni, személyre szabott és személyes konzultáció keretében átadott teljesítmény-értékelést a szerv munkatársai?		
	A teljesítmény-értékelés alapja-e a munkakörhöz meghatározott feladatok ellátásának hatékonysága és eredményessége?		
	Vezetési stílus és gyakorlat		
	Az új feladatok, megbízások végrehajtásának megkezdése előtt részletesen elemzik-e az azokkal kapcsolatos kockázatokat?		
	A szerv vezetése a teljesítmény-alapú menedzsment alapelveit alkalmazza-e (teljesítménycélok meghatározása, teljesítmény-alapú monitoring, értékelés és visszajelzés)?		

	A munkaerő elvándorlás a kulcsfontosságú kontrollfunkciók (pl. kontrolling, monitoring, HR, belső ellenőrzés, számvitel, stb.) tekintetében alacsony szinten van-e?		
	A költségvetési szerv vezetése a kulcsfontosságú működési funkciók közé sorolja-e a számvitelt, kontrollingot, az információs rendszereket, a személyzeti feladatokat, a monitoringot, illetve a független belső ellenőrzést?		
	Biztosított-e a vagyontárgyak és információk védelme, és a hozzáférés jogosultak körére történő korlátozása?		
	Biztosított-e a földrajzilag eltérő helyen dolgozó vezető beosztású és operatív menedzsment feladatokat ellátó alkalmazottak közötti rendszeres kommunikáció?		
	A felelős vezetők megfelelően értékelik-e a pénzügyi, költségvetési és működési, programokhoz, rendszerekhez kapcsolódó beszámolók jelentőségét?		
	Szervezeti megoldások		
	A költségvetési szerv szervezeti felépítése, a hierarchia szintjeinek száma, a beosztottak átlagos száma, az egységek egymáshoz való viszonya megfelel-e a szerv méretének és a működéséből fakadó igényeknek?		
	A szervezeti struktúra és a szervezeti működési szabályok lehetővé teszik-e az információk hatékony áramlását a szervezeten belül?		
	A szervezeten belüli felelősségi és döntési jogköröket megfelelően meghatározták-e és formálisan kommunikálták a szerv alkalmazottai számára?		
	Létezik-e a szerv aktuális szervezeti felépítését leíró ábra?		
	A szervezeti felépítést leíró ábra az alkalmazottak rendelkezésére áll-e?		
	A szervezeten belüli jelentési és beszámolási kötelezettségeket írásban, világosan és egyértelműen kialakították-e?		
	A költségvetési szerv alkalmazottai tisztában vannak-e jelentési és beszámolási kötelezettségükkel?		
	A szerv vezetése rendszeresen felülvizsgálja-e a szervezeti struktúrát és szükség szerint változtatásokat javasol?		
	A szerv megfelelő, optimális számú munkatárssal rendelkezik-e?		
	A szerv vezető beosztású alkalmazottai rendelkeznek-e valamennyi feladatuk ellátására elegendő idővel?		

	Szükség van-e rendszeresen túlórázásra valamely pozíció, munkakör esetében?		
	A felelősségi körök delegálása		
	A költségvetési szervben a célokkal összhangban kerültek-e kialakításra az egyes pozíciókhoz kapcsolódó felelősségi- és feladatkörök?		
	Valamennyi alkalmazott ismeri-e saját és mások felelősségi- és feladatköreinek egymáshoz való viszonyát?		
	Valamennyi alkalmazott ismeri-e a belső kontrollokhoz kapcsolódó kötelezettségeit?		
	Az egyes pozíciókhoz rendelt feladatok összhangban vannak-e a felelősségi körökkel, azaz a pozíciót ellátó személy rendelkezik-e a felelősségi köréhez szükséges döntési és cselekvési jogosultságokkal?		
	Humán erőforrás célkitűzések és menedzsment		
	Rendelkezik-e a szerv a munkatársak felvételére, orientációjára, képzésére, teljesítmény-értékelésére, karriertervezésére, előléptetésére és javadalmazására, valamint munkaviszonyuk megszüntetésére vonatkozó formális és dokumentált eljárásrenddel?		
	Rendelkezik-e a szerv formálisan dokumentált, és a szerv vezetői által elfogadott általános és a pozícióra vonatkozó egyedi felvételi kritériumokkal képzettség, képességek és készségek vonatkozásában?		
	Új alkalmazott felvétele esetén biztosítják-e ellenőrző jellegű referenciainformációk használatát is (pl. előző munkahelyi referenciainformáció)?		
	Biztosítják-e a humán erőforrásokkal kapcsolatos eljárásrend megfelelését a mindenkori aktuális munkajogi előírásoknak és egyéb vonatkozó jogszabályoknak?		
	A szerv vezető beosztású alkalmazottai elegendő időt fordítanak-e a többi alkalmazott munkájának és fejlődésének felügyeletére?		

2. Kérdéslista a kockázatok kezeléséről

Ssz.	Kérdés	Igen/nem	Megjegyzés
	A szervezet alapvető, annak egészét érintő célkitűzéseit meghatározták-e?		
	Az alapvető célkitűzések összhangban vannak-e a vonatkozó jogszabályokkal?		
	A célkitűzések az adott költségvetési szerve, rendszerre jellemző, egyedi célokat		

	fogalmaznak-e meg?		
	A célkitűzéseket a szerv vezetése megfelelően kommunikálta-e a munkatársak felé, és kapott-e azoktól visszajelzést ezekre vonatkozóan?		
	A szervezet stratégiája és alapvető célkitűzései összhangban vannak-e?		
	A stratégia terv említést tesz-e az erőforrások (humán és anyagi) rendelkezésre állásáról, megosztásáról és a prioritásokról?		
	A költségvetési szerv rendelkezik-e egy ún. integrált kockázatkezelési tevékenységgel (irányítási stratégiával és kockázatkezelési tervvel, amelyek figyelembe veszik a külső és belső kockázatokat, és ezek kezelésére kialakítják és működtetik a kontroll rendszert)?		
	A költségvetési szerv által működtetett rendszerek és folyamatok egyedi célkitűzései összhangban vannak-e az alapvető célokkal, stratégiával?		
	Az egyedi célkitűzéseket megfelelő időközönként felülvizsgálják-e?		
	Az egyedi célkitűzések egymással összhangban vannak-e és nincs közöttük feszítő ellentmondás?		
	Egy rendszer egyedi célkitűzései a rendszer minden egyes folyamatára alkalmazhatóak-e?		
	Egy rendszer egyedi célkitűzései összhangban vannak-e a költségvetési szerv jellegével, működési gyakorlatával?		
	Az egyedi célkitűzések teljesülésének mérésére van-e elfogadott megoldás a költségvetési szervnél?		
	A rendelkezésre álló erőforrások (humán és anyagi) összhangban vannak-e az egyedi célkitűzésekkel?		
	Ha nincs elég erőforrás, van-e terv azok biztosítására?		
	A felelős vezetők kitüntetett figyelmet szentelnek-e a legfontosabb egyedi célok teljesülésének biztosítására?		
	A költségvetési szerv minden arra feljogosított vezetője részt vett-e az egyedi célkitűzések meghatározásában és elkötelezett-e a végrehajtásukban?		
	Kockázatok azonosítása		
	A kockázatok azonosítását (számszerűsíthető és nem számszerűsíthető módszerek alapján) és a kockázati rangsor felállítását előre meghatározott időközönként elvégzik-e?		

	A kockázatok azonosítása, rangsorolása, elemzése és kezelése kérdéseit a munkatársak felé ismertetik-e, és alkalmazásukat folyamatosan tudatosítják-e bennük?		
	A kockázatok azonosítása és elemzése része-e a tervezésnek?		
	A belső- és egyéb ellenőrzések nyomán sor kerül a kockázatok azonosítására?		
	A felső vezetők részt vesznek-e formálisan a kockázatok azonosításában, és milyen módon teszik ezt?		
	A külső környezetből származó kockázatok azonosítását megfelelően elvégzik-e, mint például?		
	• Technológia változása, • Új jogszabályok, • Politikai, üzleti, gazdasági kihívások, • Költségvetési partnerek igényei, • Egyéb partnerek igényei, • Nemzetközi kihívások.		
	A belső környezetből származó kockázatok azonosítását megfelelően elvégzik-e, mint például?		
	• Szervezeti átalakítások, • Erőforrások szűkítése, • Működési folyamatok átalakítása, • IT rendszerek működésképtelenné válása, • Új feladatoknak való megfelelés, • Rendszerek bonyolult működése, • Megfelelő munkaerő hiánya, • Alvállalkozóktól, beszállítóktól való függés, • Változások a felső vezetők körében, • Humán erőforrás menedzsment (képzés, karrier, minőségi munkaerő megtartása, javadalmazás).		
	A kockázatok azonosításánál figyelembe vettek-e egyéb tényezőket is, mint például múltbeli hibák, gyengeségek és nem megfelelőségek tapasztalatait?		
	A költségvetési szerv egészére vonatkozó kockázatok azonosításán túl, elvégzik-e az azonosítást a rendszerek és vagy folyamatok szintjén is?		
	Áttekintették-e a szervezetben vagy rendszerben bekövetkező szokásos		

	változások (stratégia, szervezet, erőforrások, feladatok) kockázatait?		
	Áttekintették-e a szervezetben vagy rendszerben bekövetkező jelentős változások kockázatait?		
	Kockázatelemzés		
	A felelős vezetők módszeresen és formálisan elemzik-e a feltárt kockázatokat?		
	Kritériumrendszert kialakítottak-e a kockázatok elemzése céljára?		
	A megfelelő vezetők és munkatársak részt vesznek-e a kockázatok elemzésében?		
	A kockázatok célkitűzéseket befolyásoló hatása nyilvánvaló-e?		
	A kockázat bekövetkezési valószínűsége és lehetséges negatív hatása meghatározásra kerül-e?		
	Rangsorolják-e a kockázatokat?		
	Meghatározzák-e a kockázatok bekövetkezése lehetőségének csökkentését és a kockázatok kezelése kérdéseit?		
	Meghatározták-e, hogy milyen kockázatokat képes felvállalni a költségvetési szerv vagy annak rendszerei, folyamatai?		

3. Kérdéslista a kockázatok kezelése érdekében hozott válaszlépésekről?

Ssz.	Kérdés	Igen/nem	Megjegyzés
	Általános követelmények		
	A költségvetési szerv vagy rendszer megfelelő célok, folyamatok és módszerek alapján látja-e el tevékenységét?		
	A vezetés meghatározta-e a szükséges tevékenységeket és a kontrollrendszert tekintettel a kockázatok azonosítása és elemzése eredményére?		
	A kontrolltevékenységeket meghatározták-e a vonatkozó írásos eljárásrendekben, kézikönyvekben?		
	A munkatársak és felettesek értik-e és elfogadják-e a kontrolltevékenységeket?		
	A felelős vezetők áttekintik-e a kontrollok működése jellemzőit azok racionalizálása céljával, és végrehajtják-e a szükséges változtatásokat?		
	A kontrollokat alávetik-e rendszeres értékelésnek annak igazolására, hogy kontroll céloknak megfelelően működnek-e?		
	Kontrolltevékenységek		
	A felső szintű vezetés rendszeresen áttekinti-e az alapvető teljesítmény-adatokat a tervhez képest?		

	A rendszerek és folyamatok működtetéséért felelős munkatársak áttekintik-e a részletes, aktuális teljesítményadatokat a tervhez képest?		
	A pénzügyi és egyéb funkciók felelős munkatársai áttekintik-e a pénzügyi, költségvetési és működési teljesítményadatokat a tervekhez képest?		
	Alkalmazznak-e tételes adategyeztetéseket (összefoglaló adatokat a részletes bizonylatok összevetésével) és összefoglaló adatok megbízhatóságának vizsgálatát a kontrollok során?		
	A munkatársak irányítása, vezetése megfelel-e a következő elvárásoknak?		
	A munkatársak ismerik-e és felvállalják-e a stratégiai- és terv célkitűzéseket?		
	Kialakították-e a humán erőforrás stratégiát és tervet?		
	A szükséges, alkalmazni kívánt munkaerővel szemben támasztott követelményeket írásos dokumentumokban (munkaköri leírások/ beosztási okiratban szereplő álláshely leírását, kompetencia leírások, teljesítmény elvárások, feladat- és felelősségi körök meghatározása) rögzítették-e?		
	A munkafeladatok végrehajtása, értékelése és a visszacsatolás csapatmunkában, minden résztvevő (vezető és beosztottak) számára világos feltételek alapján történik-e?		
	A költségvetési szerv vezetése megkülönböztetett figyelmet szentel-e a teljesítmény-irányítás érvényesítésének?		
	A teljesítmény-irányítás elősegíti-e a munkatársak számára a költségvetési szerv célkitűzéseinek elérését?		
	A munkaerőfelvétel szabályait (a keresett pozíciókhoz megkívánt képességeket is részletező felvételi terv stb.) kialakították-e?		
	A munkatársak részére biztosítják-e a képzést és egyéb eszközöket feladataik végrehajtásához, teljesítményük fokozásához, képességeik fejlesztéséhez, és		

	a változó körülményeknek való megfeleléshez?		
	A javadalmazási rendszer elősegíti-e a munkaerő felvételét, motivációját, megtartását és a maximális teljesítményt?		
	A költségvetési szerv egyéb kedvezményeket (például: utazási költségtérítés, rugalmas munkaidőbeosztás, kedvezményes üdülési támogatás stb.) is nyújt-e?		
	A megfelelő munkavállalói teljesítményértékelés elősegíti-e, hogy a munkatársak megértsék és elfogadják az egyéni teljesítményük és a költségvetési szerv céljainak megvalósulása közötti kapcsolatot?		
	Adatfeldolgozási kontrollok		
	Az adatok bevitelére, módosítására vonatkozó információk a rendszerben visszakereshetők-e?		
	A tranzakciók könyvelése sorszámozással történik-e?		
	Az összesített adatokat összehasonlítják-e a menedzsment információs rendszer adataival?		
	Más kontrolleszközök által jelzett hibákat és eltéréseket vizsgálják-e és korrigálják-e?		
	Az adatokhoz, mappákhoz, rendszerekhez való hozzáférés megfelelően szabályozott-e?		
	Vagyontárgyak védelme		
	A vonatkozó szabályzatot kialakították-e, alkalmazzák-e és a munkatársak felé ismertették-e?		
	Kialakították-e, rendszeresen felülvizsgálják-e és a munkatársak felé ismertették-e a katasztrófaelhárítási tervet?		
	A fontos vagyontárgyakat (például készpénz, értékpapírok, készletek, előállított termékek, berendezések) biztonságosan őrzik-e és a hozzáférést korlátozzák-e?		
	A fontos vagyontárgyakat időközönként leltározzák-e és az eredményeket összehasonlítják-e a nyilvántartásokkal, valamint az eltéréseket vizsgálják-e?		
	A készpénzt és likvid értékpapírokat elzárva tartják-e, és a hozzáférést korlátozzák-e?		
	Kitöltetlen csekkeket és átutalási megbízási nyomtatványokat sorszámozással látják-e		

	el, biztonságos helyen őrzik-e, és a hozzáférést korlátozzák-e?		
	A bélyegzőket biztonságos helyen őrzik-e, és a hozzáférést korlátozzák-e?		
	A lopásnak kitett vagyontárgyakat a lehetőségekhez képest fizikailag is ővják-e?		
	A vagyontárgyakon feltüntetik-e a leltári számot?		
	A készleteket, előállított termékeket megfelelően őrzik-e?		
	A tüzesetek elleni védelem megoldott-e?		
	A létesítményekbe való bejutás munkaidőben és azon kívül szigorúan szabályozott-e?		
	Teljesítményértékelés		
	A teljesítményértékelés szabályait a megfelelő mutatószámokkal kialakították-e az egész szervezetre, rendszerekre (folyamatokra) és az egyéni munkavállalókra lebontva?		
	A teljesítménymutatókat rendszeresen felülvizsgálják-e a megfelelőség és teljesség szempontjából?		
	A teljesítménymutatók összhangban vannak-e az alapvető célkitűzésekkel, és képesek-e a célkitűzések elérését és a szabályszerű működés egyensúlyát szolgálni?		
	A teljesítményadatokat folyamatosan összevetik-e a tervszámokkal és az eltéréseket elemzik-e?		
	Amennyiben az eltérések okai megkívánják, korrekciós intézkedéseket is végrehajtanak-e?		
	A teljesítménymutatók elemzését és értékelését a pénzügyi- és egyéb működési jelentések esetén is alkalmazzák-e?		
	A feladatkörök megosztása		
	Egy felelős személy kontrollálja-e egy adott rendszer vagy folyamat minden egyes kulcselemének működését?		
	A következő feladatkörök megosztásra kerültek-e a felelős munkatársak között: • Döntéshozatal, • Felhatalmazás, • Végrehajtás és adatok rögzítése, • Pénzügyi folyamatok végzése, • Belső ellenőrzés, • Vagyonkezelés, a vagyon felelős őrzése.		
	A feladatokat több felelős munkatárs között osztották-e meg?		
	A készpénzzel, értékpapírokkal vagy pénzhelyettesítővel foglalkozó		

	munkatársak esetén a feladatok megosztása megfelelő-e a hatékony kontrollok szempontjából?		
	Az adminisztratív munkatársak hozzáférhetnek-e a készpénz és egyéb számlákhoz?		
	A bankszámla egyeztetéseket olyan munkatársak végzik-e, akik nem rendelkezhetnek a bankszámlák felett?		
	Tranzakciók, tevékenységek végrehajtása		
	A kontrollok biztosítják-e, hogy csak szabályszerű, a vezetés szándékaival egyező tranzakciókat, tevékenységeket lehet kezdeményezni?		
	A tranzakciókra és tevékenységekre vonatkozó döntéshozatali jogköröket csak az arra feljogosított munkatársak végezhetik-e?		
	A döntéshozatali jogköröket a munkatársak felé ismertetik-e, különös tekintettel a jogkörök meghatározása alapjául szolgáló feltételekre?		
	Tranzakciók, tevékenységek nyilvántartása		
	A tranzakciókat, tevékenységeket megfelelően minősítik-e és nyilvántartásba veszik-e?		
	A minősítés és a nyilvántartásba vétel kiterjed-e a tranzakciók és tevékenységek megvalósulási szakaszainak minden egyes lépésére a felhatalmazástól a végső minősítésig?		
	A megfelelő minősítéshez és nyilvántartásba vételhez az eredeti dokumentumok használata szükséges-e?		
	Hozzáférés és felelősség a nyilvántartások esetén		
	A felhatalmazás nélküli hozzáférés és a veszteség kockázatát az arra feljogosított személyeknek adott hozzáférési kontrollokkal kezelik-e?		
	A nyilvántartások kezelésére meghatározott munkatársakat hatalmaztak-e fel?		
	A hozzáférésre és a nyilvántartások kezelésére vonatkozó jogosultságokat rendszeresen felülvizsgálják-e?		
	A nyilvántartásokat és a tényleges adatokat egyeztetik-e, és az eltéréseket kivizsgálják-e?		
	Milyen rendszerességgel egyeztetik-e a tényleges adatokat a nyilvántartásokkal?		
	A felelős vezetés mérlegeli-e a nyilvántartásba vett adatok, eszközök értékét, fontosságát, elmozdíthatóságát		

	(tárgyak esetén), helyettesíthetőségét abban az esetben, amikor a hozzáférési jogosultságokról dönt?		
	A hozzáférési jogosultságokat a vezetés megfelelően ismerteti-e az érintett munkatársakkal?		
	Bizonylatolás		
	A tevékenységeket és tranzakciókat írásos dokumentumok rögzítik-e?		
	A belső kontrollokot leíró dokumentumok tartalmazzák-e a működési folyamatokra való utalást és azok célját, valamint a kontrolltevékenységek leírását?		
	A belső kontrollokot leíró dokumentumok az informatikai kontrollokra vonatkozó szabályokat is tartalmazzák-e?		
	A tranzakciók és tevékenységek írásos dokumentálásának rendszere teljes és pontos-e?		
	A tranzakciók és tevékenységek írásos dokumentálásának rendszere lehetővé teszi-e ezek, illetve a kapcsolódó információk pontos követését a megvalósulásuk minden egyes szakaszában a kezdő ponttól a végéig?		
	A dokumentumokat és nyilvántartásokat (papíralapú vagy elektronikus formában) megfelelően kezelik-e, őrzik-e és rendszeresen felülvizsgálják-e?		

4. Kérdéslista az információk rögzítéséről és a kommunikációról

Ssz.	Kérdés	Igen/nem	Megjegyzés
	Rendelkezésre álló információk		
	Kap-e rendszeres és megbízható belső és külső információkat a költségvetési szerv vezetése a működés eredményeiről?		
	Külső vagy belső forrásokból a vezetés rendelkezésére áll-e valamennyi, a kitűzött célok megvalósítását befolyásoló tényezőre vonatkozó információ?		
	A szerv vezetői valamennyi általuk kért információt megkapják-e?		
	Biztosítják-e a szervezetben a megfelelő és pontos információknak a megfelelő személyekhez való időben történő eljutását a következőkben felsorolt igények szerint:		
	• a megfelelő vezetői szintek szerinti részletességgel,		
	• a vezetői döntéshozatal támogatására,		
	• a végrehajtott tevékenységek, programok, tevékenységek irányítását, nyomon követését lehetővé téve,		

	a végrehajtott tevékenységek, programok törvényi megfelelésének vizsgálatához,		
	a beszámolási kötelezettségnek megfelelő módon.		
	Kommunikáció		
	A felelős vezetők számára feladatként meghatározták-e az eredményes belső kommunikáció szükségességét?		
	Megvalósulnak-e az eredményes belső kommunikáció alábbi követelményei a belső kontrollokhoz kapcsolódóan?		
	A belső kontrollok fontosságának hangsúlyozása a vezetők részéről.		
	A kontrollokhoz kapcsolódó elvárások, köteleességek világosak az alkalmazottak számára.		
	A belső kontrollgyengeségek kommunikálására vonatkozó igényeket ismerik és alkalmazzák.		
	Az elfogadható és nem elfogadható magatartás közötti különbségek és az esetleges következmények egyértelműek az alkalmazottak számára.		
	Akadálymentes és gyors információtovábbítási technikák az egész szervezet számára.		
	Kialakítottak-e belső mechanizmusokat a kommunikáció folyamatos javítására vonatkozó alkalmazotti javaslatok figyelembevételére?		
	Megvalósulnak-e az eredményes külső kommunikáció alábbi követelményei tevékenységek, programok, végrehajtásához kapcsolódóan?		
	nyílt és eredményes kommunikációt biztosító csatornák használata,		
	a szervezettel kapcsolatban álló külső szervezetek tudatában vannak a szerv által képviselt etikai normáknak és működési szabályoknak,		
	a külső szemszögből érzékelhető teljesítmény problémák fórumaként is funkcionál, ösztönözve az indokolt negatív visszajelzéseket is,		

	összességében ápolja, és valóságnak megfelelően alakítja az érvényben lévő belső kontrollok külső megítélését.		
	Kommunikációs technikák		
	A szerv többféle, az adott eseménynek leginkább megfelelő kommunikációs eszközt használ-e az alkalmazottak és a külső környezet tájékoztatására?		
	A szerv folyamatosan figyelemmel kíséri-e és felülvizsgálja-e az információs, illetve kommunikációs rendszerének működését, lépéseket tesz-e annak fejlesztésére?		
	A szolgáltatott információk minőségét és az esetleges minőségi problémák okait folyamatosan vizsgálják-e a szervezeten belül?		
	A szerv vezetése nyomon követi-e az egyes információs csatornák hatékonyságát és az azokra vonatkozó preferenciákat az alkalmazottak és a külső szereplők között?		
	Szükséges esetben biztosított-e a bizalmas információk hatékony, gyors és biztonságos kommunikálása és az információáramlás teljes kontrollja?		

5. Kérdéslista a nyomon követésről (monitoringról)

Ssz.	Kérdés	Igen/nem	Megjegyzés
	A teljesítmény folyamatos nyomon követése		
	Van-e a költségvetési szervnek monitoring stratégiája?		
	A monitoring stratégia hangsúlyozza-e a vezetés felelősségét a hatékony belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére vonatkozóan, amely a vezetés szokásos feladatát képezi?		
	A költségvetési szerv felelős vezetése biztosítja-e a hatékony monitoring tevékenységet és szükség esetén kezdeményez korrekciós intézkedéseket?		
	A vezetés a szokásos, napi irányítási tevékenysége során alkalmazza-e a feladatok számonkérését, a teljesítmény nyomon követését és a kontrollcélkitűzések kialakítását és figyelembe vételét?		
	A költségvetési szerv szokásos tevékenységének végzése közben az érintett munkatársak kapnak-e információt a belső kontrollok megfelelő működéséről?		
	A vezetés alkalmaz-e rendszeres jelentéseket, beszámolókat a tevékenységek, rendszerek és folyamatok irányítása során?		

	A működésről szóló jelentések adatai összhangban vannak-e a pénzügyi jelentések adataival?		
	Ha az előbbi jelentések között pontatlanságok, eltérések vannak, akkor a vezetők tudatában vannak-e, hogy ez kontrollproblémára vezethető vissza?		
	A rendszerekről, tevékenységekről készített pénzügyi- vagy egyéb jelentéseket, beszámolókat a felelős vezetőnek alá kell-e írnia?		
	A külső szervezetektől (partnerek, beszállítók, alvállalkozók, társintézmények) érkező információkat beépítik-e a kontrollrendszer értékelésébe?		
	A szervezeti, irányítási struktúrában a felügyeleti jogosítványokkal felruházott egység és személy gondoskodik-e a belső kontrollok felügyeletéről?		
	Az információs és pénzügyi rendszerekben tárolt adatokat rendszeresen és a törvényi előírásoknak megfelelően összevetik-e a leltározás adataival és kivizsgálják-e az esetleges eltéréseket?		
	A külső ellenőrző szervek és a belső ellenőrzés által megfogalmazott ajánlásokat intézkedések keretében bevezetik-e az ellenőrzött rendszerek, folyamatok kontrollrendszerébe?		
	Az alkalmazottakkal történő folyamatos kapcsolattartás keretében a felelős vezetők értesülnek-e a kontrollrendszer hatékonyságáról?		
	Mi a formája ennek a kapcsolattartásnak?		
	Az alkalmazottak rendszeresen és formálisan nyilatkoznak-e az etikai normáknak és a működési eljárásrendnek való megfelelésükről?		
	Egyedi vizsgálatok (önértékelések, a kontrollok kialakításának áttekintése, tesztelések, belső ellenőrzések)		
	Az egyedi vizsgálatok terjedelme és gyakorisága minden esetben megfelel-e a vizsgált rendszerek és folyamatok működési jellegének?		
	A szerv belső kontrolljainak vizsgálatára, értékelésére alkalmazott módszertan logikus és megfelel-e a szerv működési jellegének?		
	A kontroll önértékelést, mint vizsgálati eljárást alkalmazzák-e?		
	A kontrollok megtervezését, kialakítását vizsgálják-e külön?		
	A belső ellenőrzéseket a vonatkozó jogszabályok és a költségvetési szerv eljárásrendjei, kézikönyvei alapján hajtják-		

	e végre?		
	Az egyedi vizsgálatok során feltárt hibák, kontrollgyengeségek kijavítására minden esetben rövid úton intézkedéseket kezdeményeztek-e az érintett folyamatgazdák részéről?		
	Korrekciók végrehajtása a kontrollrendszerben		
	A költségvetési szerv rendelkezik-e olyan eljárásokkal, amelyek biztosítják a feltárt problémák azonnal kijavításának kezdeményezését?		
	Az érintett vezetők áttekintik-e és értékelik-e az ellenőrzések megállapításait?		
	Az érintett vezetők meghatározzák-e a szükséges intézkedéseket?		
	A szükséges intézkedéseket a meghatározott határidőn belül végrehajtják-e?		
	Amennyiben az ellenőrzött rendszerek és folyamatok gazdái ellentétes véleményt képviselnek az ellenőrzési jelentésben leírtakhoz képest, akkor az érintettek megfelelő formában kifejtetik-e álláspontjukat?		
	A költségvetési szerv vezetése minden esetben haladéktalanul reagál-e az ellenőrzések megállapításaira, a feltárt hibákra, és kiemelt célként kezeli-e a belső kontrollok erősítését?		
	A szerv vezetői és a belső ellenőrök a korrekciós intézkedések végrehajtását utóvizsgálatok keretében nyomon követik-e?		